

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE CULTUURVERANDERING

Datum: 13 juli 2011

Plaats Oude raadzaal

Tijd: 13.00 – 15.00 uur

Aanwezig: dhr. J. Spakman (voorzitter), mw. E. Van Lente (PvdA), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. L. van der Laan (Stadspartij), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. H.J.M. Akkermans (D66), dhr. J. Seton (CDA), dhr. J.M. van Keulen (VVD, tot 13.50 uur), dhr. E. Eikenaar (SP), mw. R.J.A.M. Krüders (Student&Stad), mw. K. de Wrede (PvdD).

Namens de griffie: dhr. L.A.M. Aarden (interim-griffier, tot 14.00 uur), dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier).

De burgemeester: dhr. J.P. Rehwinkel; **de wethouder:** dhr. T. Schroor.

Afwezig m.k.: mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en dhr. A. de Rooij (PvdA).

Verslag: dhr. Z. Jeurig (Notuleerservice Nederland).

Insprekers:

Bij agendapunt A.4. Rondvraag: mw. De Jonge.

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter meldt de afwezig. Vraagt of er behoefte is om als commissie eerder dan de geplande novembervergadering bij elkaar te komen. Dat blijkt het geval. Er zal in oktober een commissievergadering worden belegd.

De burgemeester:

- Zegt toe dat de notitie van het college over vertrouwelijkheid de volgende keer in de commissie kan worden besproken; de evaluatie van de nota “Gemeenteraad aan het stuur” kan in december in de raad worden besproken.

A.2. Vaststelling agenda

Agendapunt B4., 190.000 deskundigen, het initiatiefvoorstel van de Stadspartij, vervalt.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

A.3. Langetermijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

Mw. Krüders (Student en Stad):

- Verzoekt het onderwerp Online dossiervorming samen met de onderwerpen ICT-ontwikkelingen en Digitalisering op de LTA te plaatsen.

De voorzitter:

- Zegt dat aan het verzoek van mw. Krüders gevolg wordt gegeven.
- De evaluatie van de nota “Gemeenteraad aan het stuur” staat onder de titel “Evaluatie knippen van kredieten” voor december 2011 op de LTA van de commissie Financiën en Veiligheid. Dit betekent dat de evaluatie niet na twee maar na drie jaar plaatsvindt en dat die niet in de commissie Cultuurverandering wordt besproken. De commissie stemt hiermee in.

A.4. Rondvraag

Inspreker mw. De Jonge is inwoner van de Oosterpoort en heeft als Wmo-burger met verschillende diensten te maken. Zij gaat in op het begrip burgerparticipatie. Het is een breed begrip: burgers participeren op verschillende manieren en vaak op meerdere manieren tegelijk. Het is nodig dwarsverbanden te maken. In Groningen lukt dat goed, in tegenstelling tot in andere steden. Spreker noemt als voorbeeld de inbreng van groepen bij de Wmo. In deze commissie gaat het over het meedoen van de burger in wijken en buurten en over het meedoen van diezelfde burger aan wat de gemeente doet. Bij dat laatste is het belangrijk dat medewerkers voldoende speelruimte krijgen. Dus niet van alles regelen. Zo kunnen burgers maatwerk krijgen.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Waardeert de oproep van mw. De Jonge om medewerkers meer ruimte te geven om maatwerk te kunnen leveren. Spreker zal er bij het agendapunt burgerparticipatie op terugkomen.

De voorzitter:

- Vindt het goed de inspraakreactie te betrekken bij agendapunt B3., burgerparticipatie.

B.1. Conclusies werkconferentie raad en college 24 mei 2011

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Vindt het nu tijd conclusies te trekken en aan het werk te gaan.
- De strategische agenda: naast deze agenda ook nu alvast beginnen met het vaststellen van de politieke agenda. Voorstel: het presidium elke keer drie maanden vooruit laten kijken naar de LTA.
- Eens om het presidium agendacommissie te laten zijn. De agendacommissie kan zich met het volgende bezig houden: de evaluatie van de commissies, de beleidsprioriteiten in de voorjaarsbrief, de vertrouwelijkheid en de scholingsbehoefte.
- Strategische visie: de fractie wil graag verder praten over nut en noodzaak hiervan.
- Raad aan de voorkant: in het stuk staat dat de raad aan het begin van het proces de procedures en de doelen van het beleid afspreekt, en spreker vindt dat positief. Meer moet de raad niet willen. Het stuk is dus goed zo.
- Pagina 7, actieve informatieplicht: transparantie vanuit het college is nodig, vooral in de zin van op welke manier wordt gecommuniceerd. Dit kan goed doorwerken naar de organisatie. De formulering moet daarom iets anders luiden. De fractie onderschrijft het maken van heldere afspraken over actieve informatieplicht.

Dhr. Seton (CDA):

- Het stuk is breed; dat is een zorg. Het gevaar bestaat dat de raad te veel tegelijk oppakt.
- Houding en gedrag: deze zijn essentieel om de doelen op het gebied van cultuurverandering te bereiken.
- Strategische agenda: kijken of dit lukt, spreker wil erover meedenken.
- Actieve informatieplicht: als het nodig is, moet de raad wel willen doorbijten.
- Transparantie moet gericht zijn op de relevante politieke terreinen, niet op de volle breedte.

Mw. Krüders (Student en Stad):

- Goed dat cultuurverandering concreter is ingevuld met aanbevelingen, prioriteiten en conclusies.
- Kaderstelling is een belangrijk punt waar de raad aan moet werken. Er is een relatie met de strategische agenda. Het presidium kan dit goed verder vormgeven.
- De actieve informatieplicht: duidelijke afspraken over de verwachtingen zijn nodig. Dit kan in de vorm van een intentieverklaring. Harde normen zijn niet gewenst.
- Het stuk is een goed handvat om te weten wat de raad wil met cultuurverandering.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Raad aan de voorkant: een goed voorbeeld is het Wmo-meerjarenplan. Een aandachtspunt is om als raad het college te bevragen hoe de participatie vorm krijgt.
- De strategische agenda is van belang voor de kaderstelling.
- Rolvastheid: de raad moet soms nee durven zeggen tegen het college.
- Actieve informatieplicht: eens met mevrouw Krüders.
- De fractie is blij met het Gronings A4'tje.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Strategische visie: oppassen voor een papieren werkelijkheid. Nieuwe ontwikkelingen kunnen tot andere inzichten leiden.
- Strategische agenda: de fractie is er voor. Belangrijk is hoe hij wordt ingevuld.
- Algemeen: de commissie is op de goede weg als de punten concreter worden ingevuld. Een voorbeeld is een instructie voor voorzitters om raadsleden die technische punten naar voren brengen, af te kappen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- De werkconferentie was geslaagd. Het stuk is een goede weergave en spreker onderschrijft de conclusies en de prioriteiten.
- Het stuk biedt de raad handvatten om houding en gedrag te verbeteren. Het nakomen van afspraken is belangrijk.

Mw. De Wrede (PvdD):

- Het is belangrijk om een beleid op lange termijn te formuleren. Het moet wel concreet zijn.
- Strategische visie: de fractie is benieuwd naar de discussienotitie van de griffier.

Dhr. Luhoff (D66):

- Goed verslag en goede conferentie.
- Strategische visie: grotendeels eens met GroenLinks dat het moeilijk is een door de gehele raad gedragen visie op te stellen. Dit vergt nadere uitwerking; het komt terug.
- Strategische agenda: interessant om de planning- en controlcyclus en de beleidsklok hierin op te nemen. Het geeft de raad houvast om op de goede momenten inbreng te leveren.
- Houding en gedrag, cultuur in de raad: consistentie van beleid vanuit de raad is belangrijk. Het evenementenbeleid is een voorbeeld van hoe het niet moet.

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

- Het was een goede conferentie. Spreker onderschrijft het verslag; het is een goede basis om door te gaan.

Dhr. Aarden (interim-griffier) reageert:

- De discussie gaat vooral over de strategische oriëntatie van de raad en de rol van de strategische visie. Het beleid kan aan de strategische visie worden getoetst; de actualiteit kan noodzaken ervan af te wijken. Het is een waardevol hulpmiddel. Het biedt de mogelijkheid om tot een geïntegreerde aanpak van beleidsontwikkeling te komen. Dit in tegenstelling tot een facetmatige benadering zoals bij structuurvisies.
- De strategische agenda wordt door vier factoren bepaald: wat komt voort uit het autonome beleid, wat uit het beleid in medebewind, hoe wordt omgegaan met planning- en controldocumenten en de actuele politieke dynamiek.
- Politieke relevantie: de strategische agenda biedt de mogelijkheid om op actuele politieke situaties in te spelen.
- De strategische agenda wordt consistent door prioriteiten te stellen. De raad komt dilemma's tegen omdat naast consistentie aanpassingen nodig kunnen zijn.
- De raad heeft ruimte nodig om te kunnen sturen en te kunnen controleren. Ook is ruimte nodig om de inbreng vanuit de samenleving mee te nemen. De praktijk in Groningen is al zodanig dat dit laatste gebeurt.

De burgemeester reageert mede als voorzitter van de raad:

- De werkconferentie was erg geslaagd; aan het eind bleek een grote mate van gezamenlijke kijk op de zaken te zijn ontstaan.
- Over de noodzaak van een strategische visie en strategische agenda: voor het college is een tweede element belangrijk, namelijk de noodzaak tot consistentie en de noodzaak om door te zetten.
- Spreker noemt twee voorbeelden waar flinke stappen gezet worden: organisatieontwikkeling en burgerparticipatie.
- De inbreng van burgers moet altijd serieus genomen worden. Dit kan alleen in een sfeer van vertrouwen.
- Het college wil transparant zijn en de raad bedienen.
- Strategische agenda: het college heeft nadrukkelijk gezegd de motie te willen uitvoeren.
- Op de vraag van dhr. Seton over wat er nu anders is waardoor het wel zal lukken, geeft de burgemeester nogmaals het voorbeeld van de organisatieontwikkeling. Het college wil daar iets bereiken op het punt van de dienstenstructuur.
- Wat betreft de burgerparticipatie: er is sprake van een onomkeerbaar proces. Een goed voorbeeld is de website Mijnwijk.nl, waar een enthousiast proces met inbreng en initiatief van de burgers is ontstaan. Hetzelfde geldt voor het Nieuw Lokaal Akkoord.

- De raad zal wel steeds scherp moeten blijven en door moeten gaan op de weg die de laatste jaren al is ingeslagen.

Wethouder Schroor voegt de volgende opmerking toe:

- Op de werkconferentie werd over twee begrippen gesproken. Rolvastheid: het is prima elkaars rollen te erkennen en op basis daarvan samen te werken. Waterdichte schotten: college en raad moeten hier niet strikt aan vasthouden.

De voorzitter concludeert:

- Het benoemen van de strategische agenda tot prioriteit wordt breed gedeeld en er worden vraagtekens geplaatst bij de strategische visie.
- In het raadsvoorstel worden de punten van overeenstemming opgenomen en tijdens de raadsvergadering wordt bekeken of er behoefte is aan een 1-minuut interventie.

Het voorstel gaat in principe als conformstuk naar de raad, tenzij de uiteindelijke formulering van het raadsvoorstel aanleiding geeft het toch als 1-minuutinterventie te agenderen. Presidium van volgende week neemt beslissing.

B.2. Stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering

De voorzitter:

- Bedankt het college voor de beantwoording van de vragen van spreker.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Bedankt het college voor het heldere overzicht. Er gebeurt veel en er staat veel op stapel.
- De PvdA heeft vertrouwen in de opzet en de gemaakte keuzes.

Mw. Krüders (Student en Stad):

- In dit stuk wordt een concrete aanpak zichtbaar.
- Het is goed dat cultuurverandering wordt verbonden met organisatieontwikkeling.
- Meetbare doelen: dit is nog niet goed ingevuld; de raad moet er nog een keer over spreken. De raad moet aangeven wat er op welke punten concreet bereikt moet worden. Spreker erkent dat het college voorlopig alleen bestuurlijke dienstverlening van een meetbaar doel wil voorzien. Niet alles is kwantitatief meetbaar; de fractie heeft al eens een voorstel gedaan om ook kwalitatieve doelen meetbaar te maken.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Is tevreden over het stuk.
- Meetbare doelen: het klopt dat niet alles meetbaar is. De fractie heeft behoefte aan een kwalitatieve signalering bij andere onderwerpen dan de bestuurlijke dienstverlening, zoals de planvoorbereiding. Het college kan dan aangeven of iets goed gaat of niet en in welke mate.
- De spankracht van de organisatie: het college zegt erop te willen letten. Spreker vindt dat vaag en wil graag horen of er problemen zijn, dan kan de raad keuzes maken.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Eens met de opmerkingen van mw. Van Lente.
- Meetbare doelen: het is duidelijk dat niet alles meetbaar is en in cijfers is uit te drukken. Spreker verwacht van het college wel een betoog waarom iets wel of niet goed loopt.

Dhr. Seton (CDA):

- Meetbare doelen: niet alles kan SMART, maar waar het kan, moet wel worden gemeten met alle nuances die er zijn. Eens om met publieke dienstverlening te starten en prima om ook burgerparticipatie te gaan meten, dat is beslist noodzakelijk
- Bijlage 2 bij de brief, afspraken bestuurlijke dienstverlening college en AMT, waar staat dat een (strategisch) instrument nodig is voor de planning van de majeure onderwerpen richting college en raad. Dit instrument zou in september 2011 in werking moeten treden. Op welke manier is de raad hierbij betrokken?

Mw. De Wrede (PvdD):

- Onderschrijft het stuk en is benieuwd naar het uitbreiden van de inspraakverordening.
- Meetbare doelen: eens met dhr. Eikenaar, niet alles is in cijfers uit te drukken. Een kwalitatief betoog dat overtuigend is, volstaat.

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

- Kan zich vinden in de brief.
- Meetbare doelen: prima om met bestuurlijke dienstverlening te beginnen.

Wethouder Schroor:

- Het is een ambitieus stuk. De leidraad is 'één Groningen, één organisatie'. De wethouder noemt een aantal belangrijke onderdelen.
- Bestuurlijke dienstverlening wordt als eerste gemeten.
- ICT: hoge ambities, een aantal onderwerpen staat goed op de rails. Komt in november terug.
- PIJOFACH: dit is een ingrijpende ontwikkeling die uitgaat van excellente dienstverlening vanuit het Shared Service Center naar de andere bedrijfsonderdelen. Het is goed te meten; de wethouder wil er met de commissie over spreken zodra het meten van bestuurlijke dienstverlening is gestart. De wethouder zegt toe erop terug te komen.
- Klantcontactcentrum, 14050 nummer, kanaalsturing, en dergelijke: de klanttevredenheid zal worden gemeten.
- Van AMT naar GMT, een Gemeenschappelijk of Gronings Managementteam: er wordt dus gestart aan de top. Dit gaat verder doordat de organisatie zich op onderdelen moet aanpassen.
- Kortom: werken aan de organisatie is werken aan cultuurverandering.
- De vraag over het verkrijgen van een rijbewijs: dit loopt via het klantcontactcentrum en nummer 14050, en zo nodig krijgen klanten een persoonlijk contact.
- Mobiliteit van werknemers is een belangrijk onderdeel van het personeelsbeleid.
- Het college wil wel degelijk meer meten, maar niet alles kan tegelijk. De wethouder zegt toe dat na bestuurlijke dienstverlening ook PIJOFACH wordt gemeten en dat daarnaast een stoplichtmodel wordt gehanteerd als algemeen beeld over de onderdelen. Verder wordt de raad mondeling in de commissies op de hoogte gehouden.
- De vraag van dhr. Seton over de gemeentesecretaris en zijn instrumenten: dit heeft betrekking op de organisatie. Wat de gemeentesecretaris doet, wordt aan de raad gerapporteerd. Uiteraard wordt de raad vooraf gekend als het op de strategische rol van de raad betrekking heeft.

De burgemeester:

- Burgerparticipatie: het is nadrukkelijk de bedoeling ook de resultaten van burgerparticipatie te meten. Dit gebeurt door middel van een benchmark: zo wordt vooruitgang gemeten. In de benchmark staat de borging van processen voorop. De eerste meting is in het najaar, de eerste cyclus loopt tot voorjaar 2012. Onderdeel van de benchmark is het leren van andere gemeenten. De benchmark gaat dus ook de diepte in en is meer dan een rangordening van deelnemende gemeenten.
- Over het meten in het algemeen: heel vaak kan wel worden gemeten, bijvoorbeeld om te bepalen of sprake is van vooruitgang of verbetering. Sommige dingen kunnen worden gemeten in het gesprek van het college met de raad. Voorbeelden: is de raad tevreden over formats, collegebrieven en dergelijke en hoe ervaart de raad de vooruitgang? Het gevoel van de raad is bepalend voor of er sprake is van vooruitgang.

B.3. Voortgangsrapportage Burgerparticipatie (bijlage bij collegebrief 30 juni 2011)

hierbij te betrekken:

a. Evaluatie wijkcommunicatie (bijlage bij collegebrief 30 juni 2011)

b. Gemeente Groningen en Sociale Media (bijlage bij collegebrief 30 juni 2011)

c. Checklist burgerparticipatie (aangeboden door D66)

Mw. Van Lente (PvdA):

- Goede stappen vooruit dankzij de wijkcommunicatie en de wijkwebsite. Een vraag is hoeveel van elk communicatiemiddel nodig is.
- Sociale media: goed dat het gebruikt gaat worden en terecht dat de gemeente blijvend zijn gezicht laat zien in de wijken.
- De checklist van D66 is een zinvol instrument.
- De inspreker mw. De Jonge had een goede inbreng, het is belangrijk dat raadsleden ook zelf op de burgers afstappen.

Dhr. Akkermans (D66) geeft namens de fractie een aantal stellingen:

- De aandacht voor burgerparticipatie is volkomen terecht.
- Aan de benchmark burgerparticipatie moeten voldoende gemeenten meedoen.
- MijnWijk.nl ontwikkelt zich positief, ook door de koppeling aan de gemeentelijke informatie.
- Sociale media: de notitie biedt een goed overzicht; Liesbeth van de Wetering is een rolmodel wat betreft twitteren en haar reflectie daarop.
- Sociale media bieden kansen en risico's. Het is correct dat de gemeente niet te bang moet zijn, maar wel oog moet hebben voor de juridische aspecten.
- Stelling A: een algemene disclaimer "hieraan kunnen geen rechten worden ontleend" op alle berichten via sociale media geeft politici en medewerkers juist alle vrijheid om te communiceren.
- Stelling B: een algemene disclaimer verhindert dat medewerkers van eventuele fouten leren en schetst voor de burgers verwarring.
- D66 is blij dat de checklist burgerparticipatie gebruikt gaat worden. Het is geen rigide instrument en het moet telkens met de nodige slimheid en op maat worden gebruikt.
- Het college gaat er terecht van uit dat ook externe partijen zo mogelijk worden aangesproken op een actief beleid voor burgerparticipatie.
- D66 bepleit het gebruik van het Akkoord van Groningen, ook wat betreft het expertisepunt burgerparticipatie.
- Burgerparticipatie begint met transparantie van beleid.
- Hoe regelt de gemeente de inbreng van burgers bij de spelregels voor burgerparticipatie?
- Voorkom dat cultuurverandering op verschillende podia wordt besproken.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Factor C: de raad moet daarover meepraten.
- Spreker is benieuwd wat de informatieplicht voor derden oplevert.
- De conclusies van het rapport over sociale media zijn erg voorzichtig.
- Ruimte creëren voor medewerkers: beseft moet worden dat de regels er zijn om te worden toegepast.

Mw. Krüders (Student en Stad):

- De checklist van D66 vat de discussies goed samen.
- Benchmark: wat is de toegevoegde waarde? De gemeente doet al heel veel.
- De wijkwebsite is een passief instrument, volgende stappen zijn nodig.
- De sociale media: elke medewerker dient iets van de gemeente uit te stralen. Op die manier zijn geen regeltjes nodig voor hoe ermee om te gaan.
- Graag tijdige aandacht voor de snelle ontwikkelingen bij de sociale media.

Dhr. Eikenaar (SP):

- De sociale media: spreker is het eens met de laatste opmerking van mevrouw Krüders.

Mw. De Wrede (PvdD):

- Sociale media hebben risico's. Het gevaar bestaat dat een informatiekloof ontstaat bij groepen die digitaal niet actief zijn.
- Evaluatie hondenbeleid: de gemeente spreekt het liefst met een georganiseerde groep of vereniging, dit heeft spreker gehoord van de groep van hondeneigenaren. Als dit juist is, wat doet de raad hiermee? Moet de gemeente en/of de raad stimuleren dat mensen zich organiseren zodat een goede gesprekspartner aanwezig is?

Dhr. Seton (CDA):

- Aanbeveling 17 in het Stappenplan over derden: het op weg helpen van 'derde-partijen' bij participatie staat ook in de Kadernota en spreker zegt nogmaals dit betuttelend te vinden.
- Regels bij het gebruik van sociale media door medewerkers zijn vooral nodig bij medewerkers in de wijk of bij accounts van de gemeente.
- Over de passage "Bestaande regels gelden ook online": dit zou moeten zijn "Bestaande regels gelden nog meer online".
- Checklist D66: voor 99% akkoord. Het begrip verwachtingmanagement ontbreekt. Als punt 5 van de checklist als zodanig kan worden gezien, kan spreker zich erin vinden.

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

- Complimenten voor de prima wijkwebsite: de infrastructuur is neergelegd en daarna gaat het vanzelf.
- Sociale media: de gemeente moet meegaan met nieuwe ontwikkelingen.

De burgemeester:

- De gemeente kiest er bewust voor om met sociale media om te gaan.
- Over het opstellen van regels: medewerkers moeten het vertrouwen krijgen om met sociale media om te gaan. Als medewerkers er nauwgezet mee omgaan, kan de gemeente informatie vergaren die anders niet was verkregen.
- De burgemeester gaat zich verdiepen in het expertisecentrum burgerparticipatie, hij kent het nog niet.
- De benchmark: er doen mensen mee die willen weten of er vooruitgang is bij de processen op het gebied van de burgerparticipatie.
- De vraag van mevrouw De Wrede over een groep als aanspreekpunt voor de gemeente: het is helder dat de gemeente het prettiger vindt als men is georganiseerd. Het is dan duidelijk met wie de gemeente spreekt. Een ander voordeel is dat binnen de groep mogelijk een belangenafweging heeft plaatsgevonden.
- Op een vraag van dhr. Seton: heel soms en op een voorzichtige manier stimuleert de gemeente de oprichting van georganiseerde groepen, bijvoorbeeld cliëntenraden. Het is echter geen voorwaarde vanuit de gemeente om een groep te vormen. De gemeente blijft een taak houden richting individuen.

C.1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Geen opmerkingen.

C.2. Vaststelling verslagen van 6 april en 18 mei 2011

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.00 uur.